

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: I Kž 1044/08-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Senke Klarić-Baranović, kao predsjednice vijeća, te mr. sc. Marijana Svedrovića, mr. sc. Branka Brkića, mr. sc. Marina Mrčele i Ante Potrebiće, kao članova vijeća i sudske savjetnice Martine Slunjski, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv opt. J. B. i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH, odlučujući o žalbama državnog odvjetnika u Sisku i opt. Z. O., podnesenim protiv presude Županijskog suda u Sisku od 19. lipnja 2008. godine, broj: K-4/08, u sjednici održanoj dana 28. siječnja 2009. godine, u prisutnosti zamjenika Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Milorada Cuculića,

p r e s u d i o j e:

Odbijaju se žalbe opt. Z. O. i državnog odvjetnika kao neosnovane, te se potvrđuje presuda suda prvog stupnja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom opt. J. B. i opt. Z. O. proglašeni su krivima zbog kaznenog djela iz čl. 120. st. 1. OKZRH i osuđeni na kaznu zatvora u trajanju od pet godina – svaki, u koju kaznu je opt. Z. O., po čl. 63. st. 1. KZ-a, uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 11. srpnja 2006. godine – pa nadalje.

Po čl. 122. st. 4. u vezi čl. 119. st. 2. toč. 1-7. ZKP, opt. J. B. i opt. Z. O. oslobođeni su plaćanja troškova kaznenog postupka.

Protiv te presude žalbe su podnijeli: opt. Z. O., po branitelju J. S., odvjetniku iz S., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske, kao drugostupanjski sud, pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje; državni odvjetnik, zbog odluke o kazni, s prijedlogom da Vrhovni sud Republike Hrvatske kao drugostupanjski sud, pobijanu presudu preinači u odluci o kazni na način da opt. J. B. i opt. Z. O. „osudi na strože kazne“.

Odgovori na žalbe nisu podneseni.

Po čl. 373. st. 1. ZKP, predmet je prosljiđen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje.

O sjednici vijeća, po čl. 374. st. 1. ZKP, uredno je izviješten branitelj opt. Z. O., J. S., odvjetnik iz S., koji na sjednicu vijeća nije pristupio, te je ista održana u njegovoj odsutnosti (čl. 374. st. 4. ZKP), dok je u pogledu opt. Z. O. postupljeno po čl. 374. st. 2. ZKP, tj. nazočnost opt. Z. O. nije osigurana jer je vijeće smatralo da njegova nazočnost nije svrhovita, jer se opt. Z. O. nalazi u pritvoru i ima branitelja, a sjednici vijeća prisustvovao je i zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Milorad Cuculić.

Žalbe nisu osnovane.

Na žalbu opt. Z. O.

Prije svega, isticanje žalitelja da je prvostupanjski sud ostvario bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP (žalitelj pogrešno navodi toč. 13. istog članka), jer da je izreka presude nerazumljiva zbog toga što „presuda nije potpisana od strane predsjednika vijeća i zapisničara... te presudi nedostaje pečat ovjere i istovjetnosti sa izvornikom...“ što je protivno odredbi čl. 358. st. 3. i 4. ZKP, takvo isticanje žalitelja nije prihvatljivo za ovaj sud jer ovjereni prijepis presude ima sve sastojke propisane u zakonu (čl. 359. ZKP), a osim toga, kada i ne bi bilo tako, radilo bi se o povredi iz čl. 361. ZKP, a ne bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka iz čl. 367. st. 1. toč. 11. ZKP – kako to pogrešno u žalbi ističe žalitelj.

Isto tako, prvostupanjski sud nije ostvario povredu iz čl. 393. st. 3. ZKP, tj. nije se ogriješio o dužnost da izvede sve postupovne radnje i raspravi sva sporna pitanja na koja ga je upozorio drugostupanjski sud u svojoj odluci – jer je u ponovljenom postupku, prvostupanjski sud savjesno ocijenio iskaze svjedokinja A. P. i M. V., dao je valjane razloge zašto nije nužno provoditi ekshumaciju mrtvog tijela ošt. I. S., kritičnije je ocijenio iskaze svjedoka na okolnost alibija opt. J. B. i opt. Z. O., no, u svakom slučaju ne radi se o bitnim povredama odredaba kaznenog postupka – već u suštini žalitelj smatra da je prvostupanjski sud pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje.

Prema žalitelju, prvostupanjski sud nije sa izvjesnošću utvrdio da li su oštećenici stradali „uslijed gelera, krhotina granate... ili na drugi način“, pogrešno je utvrdio da su ošt. I. S. i ošt. S. M. bili „civilne osobe“, iako, prema žalitelju, postoje dokazi da je ošt. I. S. imao na sebi „šarenu bluzu“, što bi prema žalitelju ukazivalo da oštećenici uopće nisu bili civilne osobe – zbog čega je, prema žalitelju, prvostupanjski sud i posljedično povrijedio kazneni zakon, jer je glede kaznenog djela koje je predmet optužbe primijenio zakon koji se ne može primijeniti (čl. 368. toč. 4. ZKP).

Suprotno svim navodima žalitelja, prvostupanjski sud niti je pogrešno utvrdio činjenično stanje, a niti nepotpuno, a niti je povrijeden kazneni zakon na štetu opt. Z. O..

Prije svega, u ponovljenom postupku prvostupanjski sud je pravilno utvrdio da iz iskaza svjedokinja A. P. i M. V. nedvojbeno proizlazi da su opt. J. B. i opt. Z. O., prilikom napada na P., krećući se iza tenka, s drugim pripadnicima paravojne formacije, fizički napali

oštećenike I. S. i S. M. te ih usmrtili (svi zajedno) na točno neutvrđeni način. Takvo utvrđeno činjenično stanje ne proizlazi samo iz iskaza svjedokinja A. P. i M. V. o onome što su im govorili opt. J. B. i opt. Z. O. u stanu M. V., već okolnost usmrćenja obojice oštećenika proizlazi i iz zapisnika o ekshumaciji mrtvog tijela ošt. I. S. te iskaza svjedoka N. V. u odnosu na ošt. S. M..

Okolnost što prvostupanjski sud nije utvrdio tko je od optuženika (i drugih pripadnika paravojsnih formacija) neposredno prouzrokovao smrt oštećenika, ne dovodi u pitanje supočiniteljsko postupanje obojice optuženika u situaciji kada je nedvojbeno utvrđeno da su i oni (dakle obojica optuženika) sudjelovali u fizičkom napadu na oštećenike („...ta dvojica su dobili svoga boga...” – iskazivali su optuženici u stanu M. V.), a koji napad je rezultirao usmrćenjem ošt. I. S. i ošt. S. M..

Prvostupanjski sud je s razlogom otklonio kao uvjerljive iskaze svjedoka „alibija“ za optuženike, ne samo zbog toga što se radi o srođnicima opt. Z. O., već prije svega zbog toga jer držanje straže u selu C. prema iskazima svjedoka nije dokaz da optuženici nisu bili i u P., a osim toga, većina svjedoka ili nije vidjela optuženike u selu C. (Đ. J., M. O....) ili svjedoci nemaju saznanja o tome gdje su optuženici bili dana 21. rujna 1991. godine osim da su bili „upućeni na položaj u selo C....“. Prema mišljenju Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prvostupanjski sud nije pogrešno utvrdio činjenično stanje, a neprovođenjem dodatne ekshumacije, prvostupanjski sud nije nepotpuno utvrdio činjenično stanje, jer je prvostupanjski sud u ponovljenom postupku, izmijenio činjenični opis kaznenog djela na način da je opt. J. B. i opt. Z. O. proglasio krivima zbog usmrćivanja oštećenika na „za sada neutvrđeni način“ – koji način izvršenja ne traži nužno provođenje ekshumacije mrtvog tijela ošt. I. S., kao što je to bio slučaj kada su optuženici proglašeni krivima da su usmrtili oštećenike na točno utvrđeni način, tako da Vrhovni sud Republike Hrvatske u cijelosti prihvaća razloge prvostupanjskog suda zašto nije provedena ekshumacija mrtvog tijela ošt. I. S. (str. 12., odl. 5. pobijane presude), i na te razloge upućuje žalitelja.

Kako prvostupanjski sud nije pogrešno, a niti nepotpuno utvrdio činjenično stanje, a niti posljedično povrijedio kazneni zakon na štetu optuženika, temeljem odredbe čl. 382. ZKP ovaj drugostupanjski sud preispitao je odluku o kazni i našao da je opt. Z. O. osuđen na adekvatnu kaznu, te da će se njome ostvariti sve svrhe kažnjavanja iz čl. 50. KZ-a, kako to u obrazloženju pobijane presude (str. 14-15.) ističe i prvostupanjski sud i na koje razloge se upućuje žalitelj.

Na žalbu državnog odvjetnika

Nije u pravu državni odvjetnik kada u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud osudio opt. J. B. i opt. Z. O. na preblage kazne, a iz razloga što su optuženici prilikom počinjenja kaznenog djela ispoljili visok stupanj upornosti i bezobzirnosti, te su kaznena djela počinili sa većim stupnjem krivnje, a osim toga, socijalni i obiteljski status optuženika kod kaznenog djela ratnog zločina ne može imati odraza na visinu kazne.

Razlozi državnog odvjetnika nisu prihvatljivi za Vrhovni sud Republike Hrvatske, jer kazneno djelo ratnog zločina ostvareno u svim svojim bitnim obilježjima, te ih nije moguće dvostruko cijiniti i kao bitno obilježje kaznenog djela i kao otegotnu okolnost prilikom odmjeravanja kazne optuženiku za počinjeno kazneno djelo.

Zbog toga Vrhovni sud Republike Hrvatske upućuje državnog odvjetnika na razloge prvostupanjske presude, te razloge ovog suda već iznesene u ovoj odluci, a povodom žalbe opt. Z. O..

Kako razlozi žalbi opt. Z. O. i državnog odvjetnika nisu osnovani, te kako ispitivanjem pobijane presude nisu uočene povrede zakona na koje Vrhovni sud Republike Hrvatske pazi po službenoj dužnosti, trebalo je na temelju čl. 387. ZKP, odlučiti kao u izreci ove presude.

U Zagrebu, 28. siječnja 2009. godine

Zapisničar:
Martina Slunjski, v.r.

Predsjednica vijeća:
Senka Klarić-Baranović, v.r.